

Veckobladet

håller ut ett par veckor till trots att sommaren raskt närmar sej. Välkomna med bidrag!

Tre valser, tre parker

"Björken", "Isabella", "Metsäskukia": söndag 1 juni rundar Röda Kapellet av säsongen med att spela tre valser och lite annan lätt musik. Det görs i samband med en turné till tre av Lunds parker – kl. 15 i stadsparken (vid musikpaviljongen), kl. 16 i Trolle-Wachtmeisters park och kl. 17 i Botan. Två kända parker och en doldis. Ni får själva ta reda på var Trolle-Wachtmeisters park ligger, vi tänker inte berätta. Förutom presentationen av musiken kommer några ord att sägas om parkerna där vi spelar. Grönska är ett aktuellt ämne så här års.

22 skåningar bland de 181

Peter Ahlbom, kommunalråd Helsingborg
Anders Arenhag, kommunfullmäktige Simrishamn
Ann-Mari Campbell, f.d. regionråd, Malmö
Mary Einarsson, v-gruppledare Bromölla
Mats Ekelund, regionfullmäktige Höganäs
Maria Hagberg, v-ordförande Höganäs
Saima Jönsson Fahoum, regionfullmäktige Lund
Irene Malmberg, ersättare fritidsnämnden Trelleborg
Magnus Malmström, ersättare regionfullmäktige Kristianstad
Anna-Maria Myszk-Gustafsson, v-ordförande Helsingborg
Niklas Nilsson, SEKO-ordförande Malmö
Ulf Nymark, partiföreträdare, Lund
Ulla-Britt Petersson, ordförande barn & skolnämnd Lund
Per-Åke Purk, kommunstyrelsen Hässleholm
Mats Sjölin, v-ordförande Trelleborg
Sven-Erik Sjöstrand, riksdagsleda mot Perstorp
Anders Skans, stadsdelsfullmäktige Malmö
Tasso Stafilides, riksdagsledamot Helsingborg
Gunnel Ståhl, v-ordförande Landskrona
Karin Svensson Smith, riksdagsleda mot Lund
Eva Wahlgren, ersättare kommunfullmäktige Ängelholm
Hans Wendel, ersättare kommunfullmäktige Hässleholm

Globala Lund: Konferens om Afrikas horn

Det är svårt att vara principfast. I synnerhet när principerna tillämpas på situationer med skilda förutsättningar och stort avstånd i tid och rum. Jag blev påmind om det, när jag som v-representant deltog i den stora konferens om Afrikas horn som för fjärde året i rad arrangerades i Lund. Denna gång var ambitionerna större än någonsin.

Alla de politiska partierna var inbjudna, men inget borgerligt parti utom Tove Klette (jag menar fp) hade hörsammat inbjudan. Lunds kommun hade satsat stort tillsammans med UD, Olof Palmes center, Sida, ABF och Folkuniversitetet.

Utöver representanter för internationella organisationer och akademiker från ett flertal berömda universitet medverkade ambassadörer från många länder. Tio hade inbjudits. Totalt deltog mer än 70 inbjudna gäster i konferensen. Viktigast var kanske Sydafrikas kvinnliga ambassadör.

Tyranner och nationellt självbestämmande

Professor Robert Rotberg från Harvard orsakade en livlig kontrovers.

Han jämförde Mugabe med Pol Pot och berömde Tanzanias invasion i Uganda för att störta Idi Amin 1978. Slutligen uppmånade han Sydafrika att invadera Zimbabwe och störta Mugabe. Sydafrikas ambassadör hävdade iskallt principen om nationellt självbestämmande och tog starkt avstånd från tanken att invadera ett grannland för att störta dess lagliga regering. Tanzanias representant hukade i fullmäktigesalen och såg ut att vilja vara någon annanstans.

Konflikten var tankeväckande. Kambodja, Uganda, Irak. Och så Zimbabwe.

Jag stödde i motsats till nästan alla andra Vietnams invasion i Pol

Pots Kampuchea. Den gången var kritiken mot invasionen våldsam, både från vänster (s och vpk) och från höger. USA, Kina och FN stödde Pol Pots "lagliga" regim i bergen vid den thailändska gränsen ytterligare tio år och lät den behålla Kambodjas plats i FN.

"Solidaritet med Vietnam", en organisation i Lund som fortsatte opinionsarbetet för Vietnam efter FNL-rörelsens sammanbrott, angrep i årtal FN:s och etablissemangets ståndpunkt. Numera är nästan alla ense om att det var bra att Vietnam gjorde slut på Pol Pot-regimen. (Tanzanias i princip identiska invasion i Idi Amins Uganda diskuterades aldrig, trots att den genomfördes nästan samtidigt.)

Deltagarna i konferensen ignorerade emellertid exemplet Uganda och Kampuchea. De tänkte bara på USA:s krig för att störta Saddam Hussein, som de enhälligt tog avstånd från. Liksom jag. De hyllade Sydafrikas ståndpunkt.

Men för mig är Mugabe ett problem.

Afrikanska Unionen och nationalismen

Fler principkonflikter drabbade.

Professor Mammo Muchia från Aalborgs universitet utgick från kolonialmakternas fragmentering av Afrika. Han talade för att AU – Afrikanska Unionen – skulle sammanfoga fragmenten till en stark region som hade makten över sina egna rika resurser och liksom EU utgöra en motvikt till den amerikanska dominansen.

Jodå, han kunde sin Samir Amin, jag frågade honom efteråt. Hans anförande rönt stort bifall. Jag var också nöjd. Det är skönt att vara enig med majoriteten.

Dr Salah Al Bander, Cambridge, anlade ett ekologiskt och kultur-

geografiskt angreppssätt på frågan om afrikansk enhet. Afrikas folk borde samlas och samarbeta om sina resurser (Sudans olja, den bästa jorden, Nilens vatten, kustens hamnar) i stället för att slåss om dem. Samarbeta i stället för rivalitet. Afrikansk utveckling av resurserna i stället för krig och beroende av nyimperialistiska makter. Han uttryckte sig väl och fick mitt oförbehållsamma stöd.

Men min situation var inte oproblematisht. I snart 25 år hade jag stött Eritreas kamp för nationellt oberoende mot USA, Sovjetunionen och Haile Selassies, Mengistu och Meles Zenawis Etiopien. Men Eritreas nationella oberoende innebar ytterligare fragmentering av Afrika. Dessutom hade landets demokratiska utveckling bromsats.

Professor Mammo var etiopier och doktor Salah sudanes. Mina eritreanska vänner oroades av Mammos svepande panafrikanism. Även om de uppskattade dr Salahs tankar var de misstänksamma mot Sudan. De tvivlade på AU. Där skulle stora afrikanska länder som Etiopien, Sudan och Sydafrika ta kommandot.

De tänkte ungefär som v tänker om EMU.

Fredsprocesser och fest

Principdebatterna fick stort utrymme, kanske framför allt mellan föreläsningarna, men mest talades det om aktuella och mycket komplexa fredsprocesser i Sudan och Somalia.

Sedan bjöd Larry Andow konferensgästerna på stor middag på Grand Hotell bakom Bantorgets hägg och syren i majnattens hela glans. Piraten skulle kanske ha kunnat göra den festen rättvisa.

Gunnar Stensson

Ett omtvistat uppprop

Så blev då de 181 vänsterpartisternas uppprop officiellt offentligt i och med att det kom i medlems-tidningen Vänsterpress nr 5/03. På nätet har det länge stått att läsa och de stora mediernas politiska redaktioner har kommenterat innehålllet och undertecknarna.

Som en service till den stora andel VB-läsare som inte är partimedlemmar återger vi upp-propets text. Av utrymmesskäl nöjer vi oss med att återge namnet på de 22 undertecknarna från Skåne.

Uppropet har väckt viss uppståndelse i vänsterpartiet vilket förstås var meningen. I Vänsterpress rycker partisekreterare Pernilla Zeth-raeus ut och undrar "Vem och vad är det som angrips?" Om det kan sägas att det enligt en lång och partiövergripande tradition är alla partisekreterares förbannade skyldighet att förneka spänningar och problem i det egna partiet och att Pernilla har utmärkt sej i den han-teringen förr. Naturligtvis vet hon vad det handlar om. Om inte annat

borde hon ha blivit varse när hon och Gudrun Schyman inför förra valet var nere och diskuterade med den skånska distriktsstyrelsen när den nesliga situationen att nio av distriktets tio riksdags- och region-listor toppades av män. Men Kjell Kvist och de andra järnkaminerna lät sej inte rubbas, och Pernilla fick återvända till Stockholm med svansen mellan benen.

Det har även varit reaktioner på regional nivå. En undertecknare fick från en av distriktsstyrelsens torpeder veta att han kanske inte får behålla sin plats i ledningen för

forts. sid. 2

Vägval för vänsterpartiet

Det har ställts många oroliga frågor – såväl inom partiet som inom en betydligt bredare vänster – om vänsterpartiets väg efter den senaste tidens händelser. Frågorna handlar i huvudsak om risken för att partiet återgår till en roll som präglas av dogmatisk ideologi, att ansvarsfull realpolitik ersätts med överbudspolitik, att miljötänkandet blir en andrahandsfråga, att allianspartiet som förmår samla en bred vänster ersätts med ett smalt, elitistiskt, nykommunitiskt parti.

Vi som undertecknar följande vill verka för ett vänsterparti som bibehåller och utvecklar den politiska förnyelse av partiet som skett under den senaste tioårsperioden.

En socialistisk strategi i vår tid måste med nödvändighet se annorlunda ut än på 1970-talet. En återgång till gamla lösningar och förklaringar, som att statligt ägande skulle utgöra lösningen på samhällets alla komplicerade problem, skulle medföra att det socialistiska arvet förvandlades till ofarlig retorik. Fokus bör istället vara hur

vi skall hantera frågor om demokrati och solidaritet i dagens politiska verklighet. Det finns inga enkla lösningar på hur vi skall uppnå ökad demokrati med inflytande över arbetet och det egna livet eller hur vi skall utforma ett samhälle solidariskt med nuvarande och kommande generationer. Vi förespråkar därför en ökad öppenhet och lyhördhet i samtalet med våra väljare.

Det parti vi vill arbeta i:

- är inriktat på att åstadkomma resultat som förändrar människors vardag där offentlig sektor och civilt samhälle kompletterar varandra i skapandet av välfärden,
- slår vakt om parlamentarisk demokrati som en historisk landvinning samt anser att parlamentariskt arbete och politiskt arbete utanför de valda församlingar befruktar varandra,
- eftersträvar en stark parlamentarisk representation och regeringsmakt som medel för att genomföra partiets politik,
- föredrar fronter och majoriteter

som baseras på kompromisser framför sektarism och utanförskap, • står för en ansvarsfull och realistisk ekonomisk politik och motsätter sig därför överbud som lämpar över problem till efterkommande,

- genomsyras av medvetenhet om att nuvarande utveckling är ohållbar i ett ekologiskt perspektiv och att detta får återverkningar på den dagspolitik som kan drivas,
- vidgar solidaritetsbegreppet geografiskt och tidsmässigt till att omfatta även kommande generationer och människor som nu lever i andra världsdelar,
- försöker tillsammans med andra progressiva krafter påverka EU:s utveckling och accepterar att vissa globala problem kräver överstatliga lösningar,
- tillämpar feminism som ett verktyg för praktisk politik med syfte att skapa rättvisa villkor för kvinnor och män,
- representerar en modern vänsterpolitik som slutgiltigt lämnat dogmatism och teskommunism bakom sig.

Ett omtvistat...

forts. från sid. 1

distriktets EMU-kampanj och undertecknarna i regionstyrelsen har fått utstå tråkningar.

Fyra av uppriktets namn är från Lund: Saima Jönsson Fahoum, Ulf Nymark, Ulla-Britt Petersson och Karin Svensson Smith. Här finns rimligen många fler som tycker som de, men vi har förställt att initiativtagarna ville ha en rimlig geografisk spridning. Men vi förstår också att det nu är fritt fram för alla partimedlemmar att skriva under. VB publicerar gärna ytterligare skånska namn. Den som instämmer men inte medlem i vänsterpartiet rekommenderas att bli det – kontakta partiexpeditionen.

"Parlamentariskt och politiskt arbete utanför de folkvalda församlingarna befruktar varandra", skriver de 181, men nästan alla presenterar sej med sina parlamentariska uppdrag (ett par dock med sina fackliga). Det vore kul om nyttkomna undertecknare anger någon utomparlamentarisk aktivitet. Som undertecknad undertecknare

Gunnar Sandin
tubaist i Röda Kapellet

Katastrofkurs?

Vi har haft maktskifte här i stan. Svårt att tro. Har dåligt följt (v) Lund på sistone. Men länge varit på dekis, med stora interna problem. Hela politiska sfären verkar vara i kris. Men partier kan tydligen halta rejält och behärras av folk, man gärna undviker. Håller politikens innehåll att komma på undantag? Eller mest som det brukar? Nått nytt på gång? En kris som slutar var? Partier kanalisera samhällens energier och strävanden. Frågan är hur förändringar kommer att ske i framtiden. Klarar inte partierna sin uppgift söker sig samhällets problem andra utlopp. Partier är verktyg, makt utövas för samlade helhetens bästa. Hur idag? Och får vilka konsekvenser?

Låt oss ta praktiska politiken här i Lund. Problem as usual – eller hot? Somligt fungerar haltande, inom annat råder nästan förlamning. Trafiken kan vi leva med som bristfälligt skött – även om man ibland rasar efter en molotov. Bostäderna är värre. Och misslyckas vi står stagnationens arkitekter på tur. Svårt att tänka sig. Verkar som makthavare alla sorter testar folks gränser. Nå, ingen lär slå före BN-ordföranden ihjäl. Om rättvist eller ej kan diskuteras. Vi fattas nån som kan kanalisera missnöjet till handling. Nuvarande

bostadskris politiskt skapad. Samhället har av sagt sig ansvaret och samtidigt satt marknaden ur spel.

Betr. samhälleligt ansvariga får man lätt associationer till "har de inga kajor kan de väl bo på slott?". Fritt efter Marie Antoinette. Man kan aldrig förebrå marknaden. Politiken har övergripande ansvaret, för hur samhället sköts. Nu lär hyresregleringen vara på väg att luckras upp. Men frågan är om för sent. Makthavare har historien igenom fått ångvältar på sig – ofast till egen oförställda förvåning. Även om vissa klarsynt siat om "efter oss syndafloden". Frågan är när det brister, vad som händer – och vad sen. Spänningar byggs in av en art, man bara inte kan förstå, hur ska sluta väl. Låt oss hoppas att rätt folk blir hängda! Nu ska vi vara konstruktiva. Cecilia har farit runt stan, på kartan i varje fall. Skulle gjorts för länge sen. Hur var de rödgröna förberedda, inför i höstas? Kompetensen på BN-området brister – inte minst vad gäller stadsmiljön. Och helt tyst om nya, pigga byggplaner. Stadsplanering på filosofiska planet, a la Mårten, kan vi bara glömma.

En SDS-artikel 15/5 förbyrllar. Forskningen om kolonier på LTH, vem har beställt den? Är Ekström-Persson på TN ute för att testa opinionen? Talet om åkerjorden närmar sig besatthet. Frågan borde upp på medlemsmöte, föröstning. Inte meningen att kommunalpolitiker ska regera partiets linje. Prytz och Jönsson faller tydl. undan för jordvärnande militanter, inom alliansen. Är styva åkerjordens vänner verkligen i majoritet, hos oss o andra?

Situationen kan mycket väl gå

beslutsfattarna ur händer. Sluta var?

Trafiken så. TN som BN, rätt sorts folk, rätt tänk? Som mellanskiptsparterna fungerar idag och då detta är Lund, kan vi få ett stadsmiljöparti till nästa gång. Debatten om Fasanvägen visar på buller- och trivselfrågors sprängkraft, vid genomfartsgatorna. Idétorkan, allmänna torftigheten och politiseringen hos oss, mp och fp driver fram nya politiska initiativ. "Den goda staden?"

Inom trafikpolitiken regerar Nymark, mer välpostad än nånsin. Övriga två i BN, då? Möller bara affischflicka? Motionen om kommunal polis till k-förbundet utmärkt. Men hur med att värpa i eget bo, presidiemedlemmen? I intern motion föreslogs att kommunen skulle finansiera en polistjänst, för trafiken. Man kan även ta upp prioriteringar i polisparl. församlingarna. Polisen skiter i lokala trafiken. Nån stans går en gräns.

Gillar inte Lundapolsen låset? Eller förnedrande jobba med skitsaker? Ta upp saken med polis-mästaren. Vad tycker sossarna om låset? Eller de borgerliga. Låset beslöts i total enighet en gång. Vill de borgerliga skippa låset så klämdom i fullmäktige på besked. Du sitter ju där. Men du verkar inte överhövan engagerad i låset. En skitsak?

Finns lösning utan k-poliser. Stan inköper en VW-buss för fotoregistrering av lässmitare. Finns i Danmark, används i stadsmiljö, främst mot hastighetsbrott. Stolpfällorna på landsbygden ju giltiga i domstol. Samma sak, och gubben i bilen behöver inte vara polis.

Bilen kan inköpas samman med pd. Samt användas på andra håll.

I SDS har framgått att Lunds polis antingen är lata, eller för hyggliga. Parkering och biltrafik på gågatorna, främst L. Fiskaregatan, har blivit notoriska företeelser. I en ny affär på sydsidan kör pojkvännen in och hämtar butiksägaren, vareviga kväll. Är du blind, Nymark? Eller man slutar bry sig efter ett tag, i politiken? Man behöver inte dröja så länge på stan för att konstatera polisiära likgiltigheten inför låstrafiken. Därtill vaneparkerandet på gågator. Sista kan ju p-lisorna ingripa mot. Men så sker ej. Samma bak Rådhuset, eller i Bytaregatan om kvällen, osv. Har vi nån p-lisepolitik, Nymark? Nånsin haft?

Hur med restriktionerna för Fasanvägen? Några förslag framlagda? Hur med körfältsskipp på yttre Fjellievägen, dito Dalbyvägen, i mellersta ringvägssystemet? Vad om att proppa Kaprifolievägen vid norra Ringen? För att ytterligare minska inflödet i mellerstaringssystemet. Sen tycker jag att lokal gata från Mobilia till Trollebergsvägen borde provas.

Utanför Värpinge byggdes en karusell. Så nu för sent för bästa lösningen, fungerande kringfart sydväst om stan. Så ringvägstrafik och förbifart separeras. Sen undras över alltmer täckande snurret av nya vägar, sista 10 åren eller så i kring Lund. Hur ställde vi oss där, ingen lokal fråga? Light Rail då, Nymark? Begär av väganslaget!

I innersta ringvägssystemet, vallen, går för mkt trafik i flesta sektorer. Beror av brist på dröj-

forts. sid. 4

I södra Skåne, på försommaren

Kan det verkligen vara något, att ta tåget till Marsvinsholm utanför Ystad och sen gå till Svarte 7 km, allt detta en solig försommarsöndag? Jo, det är med det bästa man kan göra. Jag vet, för det gjorde jag i söndags på utflykt med Lunds Fot- och Cykelfolk. Vi var väl en femton – tjugo personer som gjorde så.

På grevebanan

Alltså: med den utomordentliga Skånetrafiken till Marsvinsholms station, nu nedlagd men en gång avstigningsplats för Jules Stjernblad, herre till slottet en bit därifrån och tillsammans med Thottarna på Börringe en av tillskyndarna av "grevebanan", järnvägen Malmö – Ystad. Man skulle kunna tro att den anlades för att Ystad skulle få kontakt med stambanan. Alls icke, det hade Ystad redan via Tomelilla – Eslöv. Det var lokala transportbehov det gällde: spannmål och boskap och timmer och människor i denna tätbefolkade bygd.

Nåväl, vi gick fram till Marsvinsholm, tidigare kallat Borsjö, men omdöpt av Otto Marsvin, en dansk adelsman på 1500-talet och uppbyggd i Kristian IV- eller renässansstil på 1600-talet, ungefär som kyrkorna i Kristianstad och Genarp. Här är man i Ljunits och just detta härad tillsammans med Herrestads är de godstättaste i Skåne. Halva Ljunits härad ägdes av Marsvinsholm fram till avstyckningarna började i slutet av 1700-talet.

Herrgårdssostens hemort

Den som satte igång och förändrade Marsvinsholm var Eric Ruuth, en som ärde godset 1786. Han är mest känd som den som fick igång kolgruvorna i Höganäs, men han hade verkligen många andra järn i elden. Han kom från en finlandssvensk släkt, blev sjöofficer och sedan hovman hos Gustaf III och utnämndes till finansminister. Som sådan fick han jobba med att finansiera kungens ryska krig i slutet av 1780-talet, skaffade pengar från Rysslands fiender Frankrike och Turkiet och utgav riksgäldssedlar som var en tidig form för obligationer. Han tycks ha varit en sällsynt smidig person som höll sig väl med alla. Han var rik som ett troll och ägde i omgångar Bollerup och Tosterup, båda i Sydskåne, Karsholm vid Oppmannasjön, Ulvsunda och Riddersvik i Stockholmstrakten.

Hans insatser på Marsvinsholm var många. T.ex. tog han hit en

schweizisk ostmästare som skulle lära ut hur man gör gruyèreost. Men de svenska korna hade en annan kost och klimatet var ett annat och resultatet blev den svenska herrgårdssosten! Den blev en omedelbar succé och såldes hos viktualiehandlarna i Stockholm. Och elegant nog hade en av våra utflyktsledare tagit med sig smakprov till alla av den Marsvinsholmsost som Riksst nu saluför till åminne och till detta serverades ett enkelt men gott vin.

En agrar revolutionär

Men mer finns att säga om Ruuth på Marsvinsholm och kunskaperna om detta kommer från en utomordentlig skrift, Jens Möllers avhandling i kulturgeografi från 1989, "Guds och den agrara revolutionen". På godset fanns det gamla hoveriet: bönderna i sina byar fick odla på en del av godsets mark mot att de var skyldiga att göra dagsverken. Nu gjordes det skifte (Ruuth var umgängesvän med Maclean på Svaneholm), byarna revs och de tidigare dagsverkarna blev statare eller i en del fall, riktiga arrendatorer. Dessutom avstyckades s.k. plattgårdar, stora gårdar som såldes till jordbrukskunniga danskar, tyskar, skottar eller rentav stadsköpmän, och som sedan drevs med nya kunskaper och högre produktivitet. Det kom nya redskap och växtföljder, man provade på jordförbättring genom att ta upp kalkrik lera ur mangelgravar (det hjälpte ett tag men inte i längden). Man satte i gång täckdikning, för vilket det krävdes tegelrör och alltså anlade man tegelbruk för detta. Man ville få bättre slätterskörd och anlade bevattningssystem med kanaler där det humusrika åvattnet från Svarteån (kommer från Kragesholmsjön) spreds ut över ågararna.

Varning för statungar!

Det nya för mig i det här var att statarsystemet inte var äldre. Det tycks ha börjat i Mälardalen i slutet av 1700-talet med idéer från kontinenten och det gick ut på att jordbrukarna var årsanställda och levde i bostäder som gården höll med. Lönen, staten, var i form av tunnor spannmål och andra naturprodukter. Statarna var ofta gifta och kvinnorna var indragna i produktionen som mjölkerskor. Ivar Lo har skildrat jordbruksslaveriet som ingen annan, men det var naturligtvis ett historiskt framsteg och ett led i industrialiseringen av jordbruket. Systemet avskaffades 1945, tack vare Ivar Lo och Lantarbetarförbundet. Själv minns jag hur jag som sexåring var hos mina morföräldrar som på sin ålderdom bodde i ett gammalt hus i byn Ensligheten, strax bortom Marsvinsholms skog. Vi bodde i stan och var industriarbetare och därmed lite mer förfinade, så mor varnade mig för att gå och leka

Ett osökt tillfälle att studera Marsvinsholms slott är att besöka friluftsteaterns föreställningar av "Jeppe på berget" som ges i sommar.

med di lea statungarna som bodde längre bort.

En landsortskatedral

Släkten Ruuth lämnade så småningom Marsvinsholm, men först sedan man avskilt Charlottenlund (tidigare Snårestad), uppkallat efter Charlotte Ruuth och Ruuthsbo, tidigare Gundralöv. I mitten av 1800-talet ägdes godset av Jules Stjernblad, som restaurerade slottet och byggde den fantastiska Marsvinsholms kyrka, stor som en katedral och känd som Skånes största landsbygdskyrka. Biskop Flensburg i Lund ansåg den vara "skönast av alla de nyuppförda kyrkorna". Skön är kanske inte rätta ordet, men den är byggd i nyrenässans, alltså inte i den spetsiga, hemska nygotik vi känner från Allhelgona, Eslöv och Asmundtorp – den kom först på slutet av 1800-talet. Storleken kom sig av att kring godset fanns bara de små medeltidskyrkorna i Skårby, Balkåkra och Snårestad. Befolkningskurvan nådde sin topp just i början av 1860-talet och 1867 stod kyrkan färdig.

Ja och så fortsatte vi till Balkåkra med sin kyrkoruin och det Ruuthska gravkoret där Eric Ruuth ligger begravd – släktnamnet själv är nu utdött. Kvar finns förstås också Ruuthsbo som vi nådde längre fram.

Solen sken oförtrutet, men nu fläktade det också behagligt från havet när vi trädde in i det militära kulturlandskap som är så påtagligt väster om Ystad. Den tänkande vandren kan bara inte undgå det och det är naturligtvis en lika viktig del av landskapets historia som allt annat. Det här är invasionskust och det betyder att rätt många av kullarna på höjderna inte är gravhögar utan kustartilleriinstallationer.

En kanon i var backe

När Sverige i 1936 års försvarsbeslut påbörjade en upprustning mot hotet från söder var det denna kust man först satsade på. På sydkusten påbörjades först Skånelinjen, även känd som Per Albinlinjen, de värn

i strandlinjen för kulsprutor och pansarkanoner som först skulle möta fienden. Så småningom skulle försvarslinjen omfatta hela Skåne med cirka 1100 värn varav de flest finns kvar. Men man anlade också två kvalificerade kustartilleribatterier, ett vid Källesjö på höjderna strax väster om Ystad och ett i Dalköpinge, några km norr om Trelleborg. De skulle framförallt kunna försvara mineringarna i inseglingstrännorna till de bägge hamnarna som var de enda tänkbara urlastningshamnarna för en invasionsflotta söderifrån. Manskapsförläggningarna kamouflerades som skånska bondgårdar i korsvirke, i Dalköpingefallet t.o.m. med en ankdamn.

Försvaret av trakten blev inte mindre aktuellt under kalla kriget. I slutet av 1960-talet byggdes ett modernt 7,5 cm batteri i med tre pjäser tornlavettage i Ystad och kring 1980 ytterligare ett 12 cm batteri av oerhört modernt snitt i samma omgivning. Ett tag fanns tre skjutdugliga kustartilleribatterier inom några kilometers avstånd och man skulle vilja veta hur många hundra miljoner som har lagts ner i dessa skånska backar. Det äldsta strök först med – en pjäs stod länge inne på Malmö tekniska museum och finns väl nu i Djuramåsa, men de båda andra har funnits kvar tills de föll offer för 90-talets slakt på invasionsförsvaret. Man kan bara glädja sig åt att försvaret numera har så gott om pengar att de inte behöver bry sig om sina något äldre grejer och i stället kan koncentrera sig på sina insatser i andra världsdelar.

Musik till kaffet

Men vi ska väl inte sluta denna berättelse med dessa militaristiska tongångar. Vi nådde vårt slutmål, Svarteåns utlopp i havet, och drack där vårt termoskaffe till tonerna av en mässingssextett, en symbolisk gest säkert avsedd att knyta an till det svenska folkrorelsernas traditioner av varutflykter ackompanjerade av musik. Sen var det bara att ta Pågatåget hem.

Sten H

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 22350 Lund. Tel 046/138213. Utges av V Lund. Prenumerationsavgiften, 250 kr/år, insättes på postgiro 1 74 59-9. **Ansv utgivare: Ola Hagring** Tel 046/143309 Manus sändes till ovanstående adress el. e-post till: vbladet.lund@passagen.se. Red. förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, eller använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Nya böcker från DAIDALOS

David Held & Anthony McGrew
Den omstridda globaliseringen
182 s., 200 kr

En klarläggning av begreppet globalisering och en redogörelse för argumenten för och emot inom många områden: nationalstatens roll, nationella kulturers öde, världsekonomin funktion, etiska grunder för global samlevnad etc. Boken slutar med författarnas kosmopolitiska vision.

William James
Vad är pragmatism?
176 s., 180 kr

En grundtext i den klassiska pragmatismen och därmed för en av 1900-talets viktiga filosofiska tankeriktningar – en tanke-riktning som idag upplever en renässans.

Thomas Bossius
Med framtiden i backspegeln
302 s., 240 kr

"Blackmetal- och transkulturen. Ungdomar, musik och religion" lyder undertiteln till denna bok som inträngande analyserar hur sambandet mellan populärmusik och religion ser ut då unga människor själva på ett medvetet sätt använder sig av dem för att skapa identitet, mål och mening i sina liv. (Torde vara något för djupsinniga diggare av Nemi.)

Thomas Johansson & Philip Lalander (red.)
Sexualitetens omvandlingar
281 s., 240 kr

Homosociala handbollsspelare, småstadsfeminister och Riot Grörls är bland de grupper som vi får möta i boken. De kulturella och sociala gränser som reglerar sexualiteten blir tydliggjorda, men här finns även försök att skapa hybrida identiteter och på så vis nya möjligheter. En rik och nyanserad bild av vad som händer hos unga människor idag.

Bokklubsmedlemmar kan köpa böckerna nästan 25 procent billigare. För närmare information ring Daidalos, 031-422045.

Daidalos majkatalog berättar också att bokklubsmedlemmar kan köpa Marx *Kapitalet* del 1-3 till ett paketpris av 460 kr. Men samma erbjudande finns lokalt i Lund på Arkiv förlag där man kan hämta de tunga böckerna själv – ring 133920.

Katastrofkurs?

forts. från sid. 2

mekanismer. Samt att ingen konsekvent plan finns för att bringa ner onödig biltrafik i stan, samt distribuera och trycka ut resten på kringfarter. Affärslivet i Lund måste förändras så att biltransporter onödiggörs. Varför ska folk från Genarp handla på Konsum Mårtensstorget? Externa köpcentra inte bara av ondo.

Med en tätbyggd stad skapas affärsunderlag för centrala butikerna. Där bilen gjorts överflödig. Olander har hål i huv'et. Hos handelsför. en idé torka nästan värre än vår.

Nya vägar föder mer biltrafik, säger Nymark. Gäller nya motorvägar. Eller överdimensionerade ringvägslösningar och överbifarter, som vid Malmö. Men totala halsstarrigheten vad gäller ringvägar kring Lund betyder i klartext att vi offerar boendemiljön för drabbade, kring inre ringvägarna. Så trafikförsörjningen till expanderande Klostergården. Samt till ett ÅR som fyller tillfarterna med tåg av lastbilar.

Lässmitarna, igen. Låt p-lisorna registrera dessa, tills bättre lösning nås. Flesta är unga, lokala killar. Men även medelålders av bägge kön, många är väletablerade i statusmodeller. Kartlägg vane-kräken i hemmabilarna. Ge så instruktioner om nolltolerans vid andra förseelser. Inga dj-a 10 min respiter vid felparkeringar. Den som skiter i det ena, ska nitas på annat. Eller hur man utan befogenheter kommer ofoget till livs.

Behövs ordnad parkering på vissa ställen. Vid Rådhuset, Bytaregatan, Klostergatan väst m.m.

Är bättre låta p-lisorna blunda inför svartparkeringen? Vem styr trafikpolitiken? Nåt järngång i fullm.? Somliga verkar vilja tunna partilinjerna till intet. Bilar är bara partiellt en ideologisk fråga. På kommunal nivå handlar det om avloppshantering. Se till så skiten flyter, samt att det inte skvätter för mkt på vanligt, hyggligt folk. Bilar är bajs och sopor, må sen vara guldflake S 60. Vad säger du, Mats?

Vidare, hur strypa pendlartrafiken till centrala arbetsplatser, som universitet? Fyll igen bombhålen med bostäder, bygg ev. nåt p-hus med avgifter a la överklassen. Hela trafikföringen måste ses över, med målet ha lagom, samt helst bara lokal trafik i stan. Dags gå vidare efter låset - börjar bli ett tag sen. Än en gång, handlar blott om rationell sophantering. Även kring människans bäste, fyrhjulige vän. Stora nallen.

Tycker Lundasidorna i SDS blir alltmer oförargliga och präglade av trivselstänkande. Görs inga problemfokuserade större insatser numera? Ta uppslagen där politiker man lätt associerar med svartstjärnor på döda havsbottnar, bestånds idollporträtt av lokale hovmålare Mårtensson. Men låt gå, för läs-värdets skull och Tove har förutom klor även charm. Men kritisk granskning i övrigt? En ful tanke slår en om ett Rotary Lund fyllt med murvar, affärsfolk och politiker.

Ja SDS, gärna lite undercover från logen! Av någon eller gammal redaktionschef? Vårt k-råd på förslag, förresten? Den som befinner sig på klassresa hamnar understundom lätt vilse. Eller Gud förbude Nymark. I söndagens SDS bestods han stor, söt bild samt han

och partiet läcker reklam. Kan passande publicitet köpas i tabloiddelen? Initiativ från Malmö eller en ny, äckelsöt "Lundaanda"? För-ljuget, Berglund. Ska du inte rotes-ras snart?

På tal om traddare samt trafiken, så önskas UV-are vi har nytta av. Vilka med ägg och yoghurt kan bilda Lunds frivilliga trafikmilis. Samhällstillvänd gatumilitans, smash! En sann revolutionär ser till att lagarna upprätthålls. Vill ni göra mer så ockupera i Professorsstan, mot bostadsbristen. Se till så inte hos en partivän, bara. Eller medlem!

Så Stadshallen igen. De borgerliga leker trafikpopulister. Går dock att via god argumentation få folk att inse sitt eget bästa. Vi får förhoppningsvis rejäl förnyelse hos både partier och lokala blad, snart. Menander nästan DDR-mässig nu, på tal om det. Somliga borde kanske byta livsbana? Egna IB står inte långt efter. Varför ska just öststatstristessen kopieras? Inkröktthet finns dock på flera håll. Schavotten snart enda utvägen ... Allons enfants!

Jörgen L.

Rättelse

I Per-Åke Albertssons artikel "En skånsk miniklassiker" i förra Veckobladet (nr 17) har det tyvärr fallit bort en rad som gör artikeln obegriplig. Det gäller andra stycket sista meningen som skall lyda:

Det finns trots allt en baksida och det gäller utarmningen av musiklivet i de skånska kommunerna utanför Lund.

("de skånska kommunerna utanför" hade fallit bort")

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Sten Henriksson, Gunnar Sandin (red.) och Kajsa Theander. Nästa redaktör Gunnar Sandin, 135899.

Manus sänds per post till Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag e. 17 till fax 046-123123, tel 046-138213.

Manus mottas gärna i form av Worddokument (.doc), RTF eller ren text på 3,5" diskett. Bifoga helst pappersutskrift. Enklare är att skicka e-post till vbladet.lund@passagen.se

Lämnas då gärna två versioner: den råa texten som brev och dokument i format enligt ovan som bilaga. Telefon till redaktörerna: Gunnar Sandin 13 58 99 Charlotte Wikander (tj) 13 96 26 Vid utebliven tidning ring Cecilia Wadenbäck 13 82 13.

Internationell fredsfestival i Lund

Lördag 31.5 kl. 12, Folkparken, entré 20:-

Svenska Akademien, Wasipi, Tristan, Canto Sur, Trumbolaget, Gunhild Carling, Cristal Andino, Arla, Mercy Street, Teater Acacia, Popul Vuh, Aida, Seminarier! Debatt! Hantverk, bokbord, matförsäljning. Clownar och barnaktiviteter.

Victor Jara-föreningen, Atlantföreningen, Folkuniversitetet, Biblioteket Väster, KPMLr, RKU, Svensk-kubanska föreningen, Svensk-indianska föreningen, Smålands nation, Stunder för fred, Stödkommittén för Centralamerikas folk, Poeter mot krig, ABF, UBV, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Ung Vänster

Vi ser hur det ena kriget avlöser det andra och hur USA:s krig mot terrorismen minst sagt har sparat ur. I dessa dagar finns det något som vi vill ge vårt stöd till och det är en stark fredsrörelse. Vi som arrangerar festivalen hoppas inte bara att du får det väldigt trevligt, vi hoppas också att du tar del av det som erbjuds på våra seminarier och debatter. Förhoppningsvis blir resultatet fler röster mot imperialismen och ett steg närmare internationell solidaritet.